

Klasa:	IV - 02/11
Ur. broj:	20/11
Datum:	10-01-2011
Potpis: <i>[Signature]</i>	

NEZAVISNI SINDIKAT ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

Independent Union of Research and Higher Education Employees of Croatia

MINISTARSTVO ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I ŠPORTA
Donje Svetice 38
10 000 Zagreb

Dr. sc. Radovan Fuchs
Ministar

REPUBLIKA HRVATSKA (2)
533 - MINISTARSTVO ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Primljeno:	10-01-2011	Org. jed.
Klasifikacijska oznaka		
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.

Zagreb, 07. siječnja 2011.

Poštovani ministre,

Tragom Vašeg dopisa KLASA: 110-03/10-01/00046; URBROJ: 533-04-10-0002, zaprimljenog dana 30. prosinca 2010. godine, očitujuemo se kako slijedi.

Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje zaključen je 22. listopada 2010. godine i sukladno njegovom članku 95., stupa na snagu i primjenjuje se od dana potpisa. Budući da Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor) obvezuje više poslodavaca, sukladno važećim propisima, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (kao stranka na strani poslodavca) bilo je obvezno u roku od 30 dana od dana sklapanja Kolektivnog ugovora isti objaviti u »Narodnim novinama«. Unatoč našem konstantnom inzistiranju na pravovremenoj objavi, Kolektivni ugovor nije objavljen u propisanom roku. Razlozi za takvo postupanje ostali su nam nepoznati. Međutim, takav propust ne utječe na valjanost sklopljenog Kolektivnog ugovora (članak 265. st. 3. Zakona o radu).

Kolektivni ugovor zaključen je između Vlade RH, zastupane po dr. sc. Radovanu Fuchsu, ministru znanosti, obrazovanja i športa i Sindikata znanosti, sukladno važećem Zakonu o radu i Zakonu o plaćama u javnim službama. U članku 3. st. 2. Zakona o plaćama u javnim službama (lex specialis) propisano je da kolektivne ugovore na temelju tog Zakona sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi. Zakonom o plaćama u javnim službama propisana je dakle iznimka od članka 253. Zakona o radu na način da je određeno da u javnim službama kolektivne ugovore na strani poslodavca zaključuje Vlada RH. Navedeno je propisano iz razloga jer se javnim ustanovama sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu, te zbog ustavne obveze Države i Vlade RH da potiče i pomaže razvitak javnih službi i da usmjerava njihovo djelovanje i razvitak.

Slijedom navedenog, u pregovorima za Kolektivni ugovor (kao i za ranije sklopljene kolektivne ugovore za znanost i visoko obrazovanje) na strani poslodavca sudjelovala je isključivo Vlada RH i kao jedina legitimna stranka na strani poslodavca sklopila je Kolektivni ugovor, a ustanove na koje se Kolektivni ugovor primjenjuje dužne su ga primjenjivati odnosno izvršavati obveze koje iz njega proizlaze. Točnost navedenog potvrđuju i brojne sudske presude u sporovima

za isplatu materijalnih prava iz ranijih kolektivnih ugovora za znanost i visoko obrazovanje. U njima se jasno navodi da su tužbeni zahtjevi za materijalnim potraživanjima iz kolektivnog ugovora prema javnim ustanovama kao poslodavcima u cijelosti opravdani, da je Vlada RH sklopila predmetni kolektivni ugovor za poslodavce temeljem Zakona o plaćama u javnim službama kao njihov zastupnik po zakonu.

Zvuči nevjerljivo tvrdnja da se sklapanjem Kolektivnog ugovora zadir u autonomiju sveučilišta. Da to nije tako jasno je vidljivo iz gore navedenog, osim ako netko ne smatra da se autonomija ostvaruje izvan pravnog poretka

Navodi prema kojima je trenutno važeći Kolektivni ugovor u suprotnosti s najavljenim novim načrtom zakona o sveučilištu i s najavljenim modelom programskih ugovora u ovom trenutku nisu opravdani. Stupanjem na snagu novog zakona o sveučilištu odnosno promjenama u modelu financiranja sveučilišta pristupit će se uskladjenju Kolektivnog ugovora s istim. Naime, u članku 93. Kolektivnog ugovora određeno je da će se u slučaju izmjena i dopuna Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, na prijedlog jedne od ugovornih stranaka pristupiti pregovorima o usklađivanju tog Ugovora s izmjenama i dopunama najkasnije u roku od 2 mjeseca.

Nadalje, odredbama Kolektivnog ugovora kojima se utvrđuju poslovi i nastavne norme zaposlenika u suradničkim, nastavnim, znanstvenim i znanstveno-nastavnim zvanjima i na radnim mjestima također ne zadiru u autonomiju sveučilišta. Uređenje ovih instituta u kolektivnim ugovorima česta su praksa i u drugim zemljama koje također imaju istu definiciju i shvaćanje pojma autonomije sveučilišta. Ugovaranje navedenih odredaba ne predstavlja nikakvo odlučivanje o provođenju znanstvenog i nastavnog procesa nego isključivo zaštitu radno-pravnih interesa zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, a što je svrha sklapanja kolektivnih ugovora. Njihovo usklađenje s postavkama bolonjskog procesa predviđeno je u vrlo skorom vremenu.

Sklapanje Kolektivnog ugovora u kojem je izmijenjen i dopunjeno Sporazum o naknadi za rad u sindikalnim vijećima od 08. prosinca 1998. godine ne predstavlja nikakvu legalizaciju tog Sporazuma budući da je navedeni Sporazum pravni akt sam za sebe i da je sklopljen na neodređeno vrijeme. Sama činjenica da su se stranke odlučile izmijeniti Sporazum odredbama Kolektivnog ugovora (koji se javno objavljuje) govori o tome da navedeni Sporazum nije nikakva tajna odnosno da isti nije suprotan niti zakonskim propisima niti moralu.

Predmet ovog Sporazuma je financiranje rada sindikalnih vijećnika od strane Ministarstva. Spomenuto financiranje izvršava se tako da Ministarstvo polovicu ukupnog fonda sati financira na način da doznačava Sindikatu sredstva za rad onih vijećnika koji svoj rad u sindikalnom vijeću obavljaju kao rad izvan redovnog radnog vremena, a druga polovica ukupnog fonda sati ostavlja se ustanovama u sustavu za raspodjelu onim vijećnicima kojima se redovne radne obveze mogu umanjiti za rad u sindikalnim vijećima. Navedena obveza financiranja proizlazi iz odredaba Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje kojima je određeno da za rad u radničkom vijeću svaki član radničkog vijeća ima pravo na naknadu plaće za šest radnih sati tjedno. Međutim, zaposlenicima u znanstveno-nastavnom, znanstvenom, nastavnom, suradničkom i istraživačkom (stručnom) zvanju i radnom mjestu, zbog naravi njihovog posla (nemogućnost smanjenja broja sati predavanja, niti rada u znanosti zbog zakonske obveze napredovanja u propisanom roku) nije moguće umanjiti njihove redovite radne obveze zbog rada u sindikalnim vijećima. Kako bi, dakle i zaposlenici u znanstveno-nastavnom, znanstvenom, nastavnom, suradničkom i istraživačkom (stručnom) zvanju mogli ostvariti svoje pravo na naknadu plaće za rad u sindikalnim vijećima bilo je neophodno zaključiti predmetni Sporazum. Zakonsko pravo na naknadu plaće za šest radnih sati tjedno pripada članovima radničkog vijeća. Prema Zakonu o

radu, ako kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, sindikalni povjerenici preuzimaju sva prava i obveze radničkog vijeća pa tako i pravo na naknadu plaće za šest radnih sati tjedno zbog rada u radničkom vijeću. Ovdje dolazimo do izraza sindikalnog vijećnika koji predstavlja sindikalnog povjerenika koji ima sva prava i ovlasti člana radničkog vijeća.

U prilog navedenim tvrdnjama svakako ide i mišljenje Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u kojem se navodi da je predmetni Sporazum, koji po naravi stvari predstavlja kolektivni ugovor, važeći dokument koji se u cijelosti izvršava od njegova zaključenja, te da isti nije suprotan važećim propisima budući da se njime na specifičan način regulira financiranje sindikalnih vijećnika koji rade poslove u znanosti i nastavi, a koji se radnici zbog prirode svojeg posla ne mogu na jednostavan način oslobiti obveze obavljanja svojih poslova određeni broj sati, kako što je to moguće kod ostalih radnika. Također napominju da Sporazum nije suprotan niti međunarodnim propisima tj. konvencijama Međunarodne organizacije rada, niti međunarodnoj praksi, o čemu su dobili i mišljenje predstavnika MOR-a koje Vam u izvornom obliku dostavljamo u nastavku.

„I have checked once again with my colleagues, ...based on the experiences of countries where such practices are in use, such as Italy (of course), France, Spain and Portugal..

The case that you mentioned, is not against any international practice. The very reason is that this issue is regulated by an agreement and is the result of the will of the parties who signed the agreement. If one of the parties do not like that this practice continue, there is the possibility to denounce it to the other party in writing (in accordance with the civil law procedure), and then the subject is again re-negotiated. Due to the circumstances, the best would be to see whether this practice is against a "serious financial interest" of one of the signatory parties. In tother words, it would better to see first what really represent in economic terms, before starting a "war of principles".

I hope that I was clear enough, and please let em know if you need further info.“

Relevantne Konvencije ILO.a:

Konvencija br. 135 o zaštiti predstavnika radnika u poduzećima i pogodnostima koje bi i trebalo osigurati-RH ratificirala

Konvencija br. 151 o radnim odnosima (javne službe)- RH nije ratificirala

Dodijeljeno slobodno vrijeme za predstavnike radnika

Opis: CFA, provedba odluka iz 2006. godine

Klasifikacija predmeta: Sloboda udruživanja

Dokument: 1805

Predmet: Sloboda udruživanja, kolektivno pregovaranje i industrijski odnosi

Prikaz dokumenta na: Francuskom i španjolskom

Dokument broj (ilolex): 2320061805

Slobodno vrijeme dodijeljeno predstavnicima radnika

Kod ispitivanja navoda o uskraćivanju slobodnog vremena o sudjelovanjima na sindikalnim sastancima, Odbor je podsjetio kako treba uzimati u obzir karakteristike pojedinih sustava industrijskih odnosa u zemlji i kako davanje takvih uvjeta ne smije ugroziti učinkovito poslovanje

samog poduzetnika. Člankom 10. stavkom 1, Preporuke o predstavnicima radnika 1971 (br. 143), propisano je da predstavnicima radnika kod poduzetnika treba osigurati potrebno vrijeme za obavljanje funkcije njihovog predstavljanja tijekom trajanja posla bez gubitka plaće ili socijalnih beneficija i drugih naknada.

Zaključno, konstatiramo da sklapanje i sadržaj predmetnog Kolektivnog ugovora nisu upitni niti s moralnog niti sa zakonskog aspekta, te da se iz gore navedenog jasno vidi da su pitanja i insinuacije takvog tipa zaista neumjesne i destruktivne.

S poštovanjem,

Izradila:

Mirela Bojić, dipl. iur., voditeljica pravne službe

Odobrio:

Vilim Ribić, predsjednik Velikog vijeća

